NÁTTÚRUPASSI

og framtíðarsýn í ferðaþjónustu

Ragnheiður Elín Árnadóttir

ERLENDIR FERÐAMENN
tvöfalt
FLEIRI
2014 en 2010

Iðnaðar- og viðskiptaráðherra

VERKEFNI SÍÐUSTU 20 MÁNAÐA

Einföldun alls regluverks

… betri og skýrari umgjörð um gististaði og bílaleigur

Aðgerðir gegn svartri atvinnustarfsemi

Betri tölulegar upplýsingar

… ferðaþjónustureikningar

… aukið framlag til rannsókna

Framlög til uppbyggingar á ferðamannastöðum hafa aldrei verið hærri

Útfærsla á fjámögnunarleiðum til upbyggingar og verndar

→ **STEFNUMÓTUN**

ORÐ DAGSINS …

- ✓ Náttúrupassi
- ✓ Stefnumótun

ÞESSIR HAFA LAGT TIL LEIÐ SVIPAÐA NÁTTÚRUPASSA

SAF 2010 Þjóðgarða-/hálendiskort + 2013 Náttúrupassi

Boston Consulting Group „*Northern Sights: The future of tourism in Iceland*“ 9/2013

GEKON „*Virðisauki í ferðaþjónustu*“ 2013 / Náttúrupassi

Hagræðingahópur ríkisstjórnarinnar / Grænn náttúrupassi

Samráðsvettvangur um aukna hagsæld/McKinsey / Ferðakort

Ferðamálaráð / Umhverfiskort

Skýrsla „Virðisauki í ferðaþjónustu“ 37 fyrirt./stofnanir/félagssamt. haust 2012 / Rafrænt kort

Landsþing Framsóknarflokksins Ályktun 2013 / Náttúrupassi

Ferðakort er skilvirk leið til gjaldtöku sem skapar forsendur fyrir uppbyggingu og auknum tekjum af ferðaþjónustu

Verðlagning

- Gjald sem næmi t.d. 3.000 ISK mundi veita aðgang að ferðamannastöðum í eitt ár
- Sérstakar lausnir fyrir íslendinga, s.s. lægra verð langtímakorta eða að hið opinbera veiti þeim almennan aðgang

Tekjuskipting

- Tekjur renna til ferðamannastaða beint að hluta og að hluta í sjóð til fjárfestinga í uppbyggingu
- Nýir staðir teknir inn þegar almenn skilyrði um umferð og þjónustu eru uppfyllt

Sala og eftirlit

- Hægt væri að kaupa kortið um borð í flugvélum, á flugvöllum, hótelum og víðar
- Starfsmenn sinna eftirliti með óreglubundnum heimsóknum á ferðamannastaði
- Nægjanlega hátt gjald væri tekið af ferða-mönnum án korta til að tryggja almenna notkun

Umsýsla

- Aðilar að ferðakortinu fari sameiginlega með stjórnun, t.d. Í gengum sjálfseignarstofnun eða sambærilegt

Náttúrupassi

Hvað er Náttúrupassi?

Náttúrupassi

Náttúra Íslands

Iðnaðar- og viðskiptaráðherra

Iðnaðar- og viðskiptaráðherra

⌘ Náttúrupassi

Í nýlegri könnun MMR kemur fram að tæp 70% Íslendinga ferðuðust út fyrir heimabyggð sína á síðasta ári

Megintilgangur ferðar var að upplifa náttúru Íslands

⌘ Náttúrupassi

Ástæður erlendra ferðamanna fyrir komu til Íslands

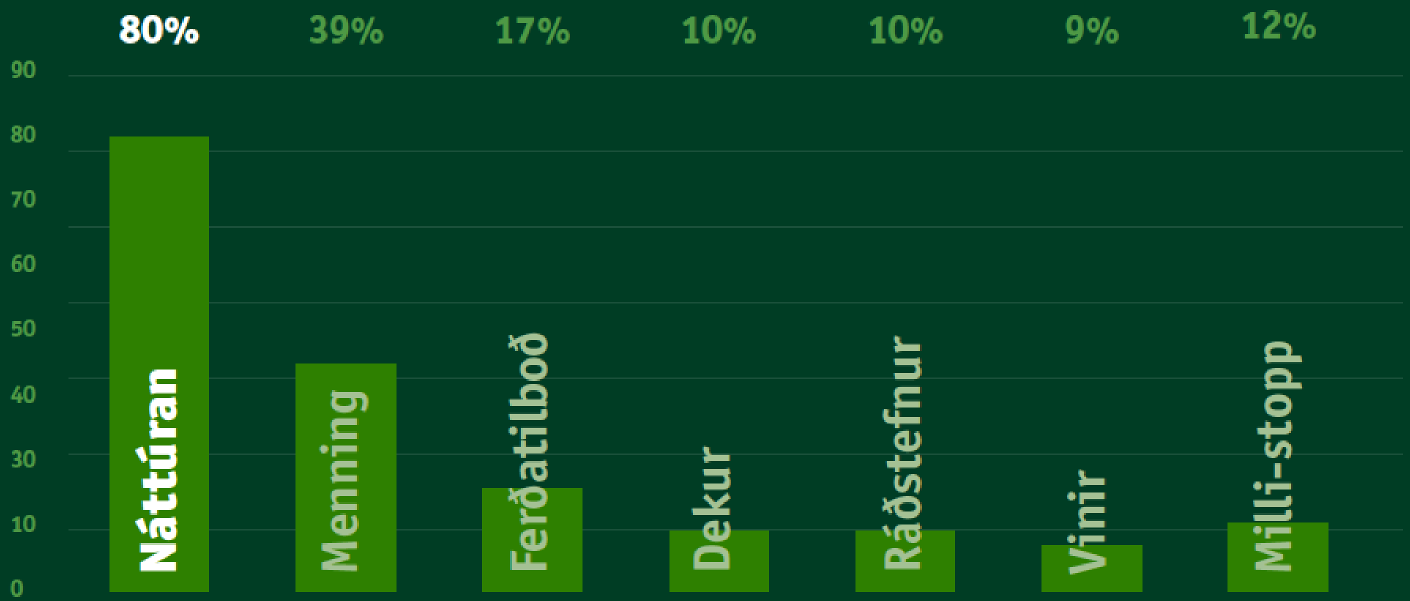

⌘ Náttúrupassi

Um **870.000** erlendir ferðamenn komu til landsins árið 2013 með flugi og skemmtiferðaskipum

Milljón gesta múrinn rofinn 2014?

Stærð ferðaþjónustunnar 2013

400 ma. kr.
velta

807
þúsund
ferðamenn

0,2%
af erlendum
ferðamönnum
í Evrópu

209 ma. kr.
neysla erlendra
ferðamanna

7-7,5%
af VLF

6-7%
af vinnuafli

27%
af gjaldeyris-
tekjum

238 þús.kr.
meðalneysla
erlendra
ferðamanna

Iðnaðar- og
viðskiptaráðherra

Hagstofa Íslands

⌘ Náttúrupassi

Uppbygging og viðhald á innviðum ferðamannastaða hefur ekki þróast í takt við fjölgun ferðamanna

Árleg fjárfestingarþörf er áætluð um 1 milljarður kr. til næstu ára

Aðgerða er þörf strax

Náttúrupassi er skilvirk og sanngjörn leið til að standa undir uppbyggingu ferðamannastaða

Náttúrupassi

Markmiðið er að vernda sameign þjóðarinnar – náttúru Íslands

Iðnaðar- og viðskiptaráðherra

Náttúrupassi

Styðja við eina stærstu atvinnugrein landsins – ferðaþjónustuna

Iðnaðar- og viðskiptaráðherra

⌘ Náttúrupassi

Gistináttaskattur

- Leggst á eina grein
- Þyngir rekstur smærri rekstraraðila
- Getur haft áhrif á eftirspurn

Brottfarar- og komugjald

Óheimilt að mismuna, hvorki farþegum né flugleiðum
Skattlagning á flugmiða kemur illa niður á innanlandsflugi

Landamæragjald

Stenst ekki EES-samninginn
Brýtur í bága við Schengen samstarfið

⌘ Náttúrupassi

Hvað er Náttúrupassi?

Náttúrupassi

Leið til að stuðla að sjálfbærri ferðamennsku og verndun náttúrunnar

Iðnaðar- og
viðskiptaráðherra

Náttúrupassi er sameiginlegt verkefni

Þeir sem njóta náttúrunnar taka um leið þátt í uppbyggingu og verndun verðmætra ferðamannastaða

Náttúrupassi

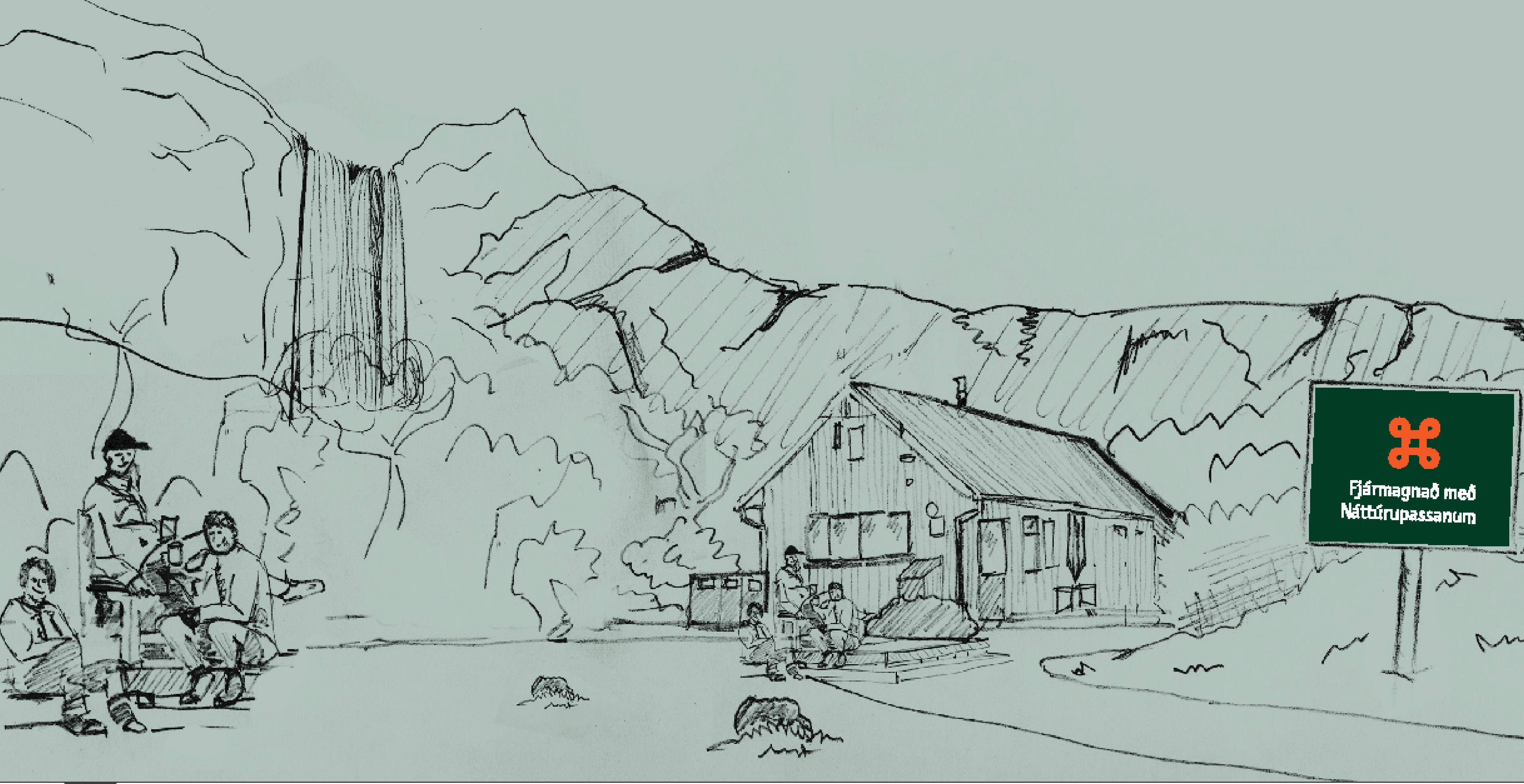

⌘ Náttúrupassi

Náttúrupassinn mun gilda á öllum ferðamannastöðum sem eru eigu og umsjón ríkis og sveitarfélaga

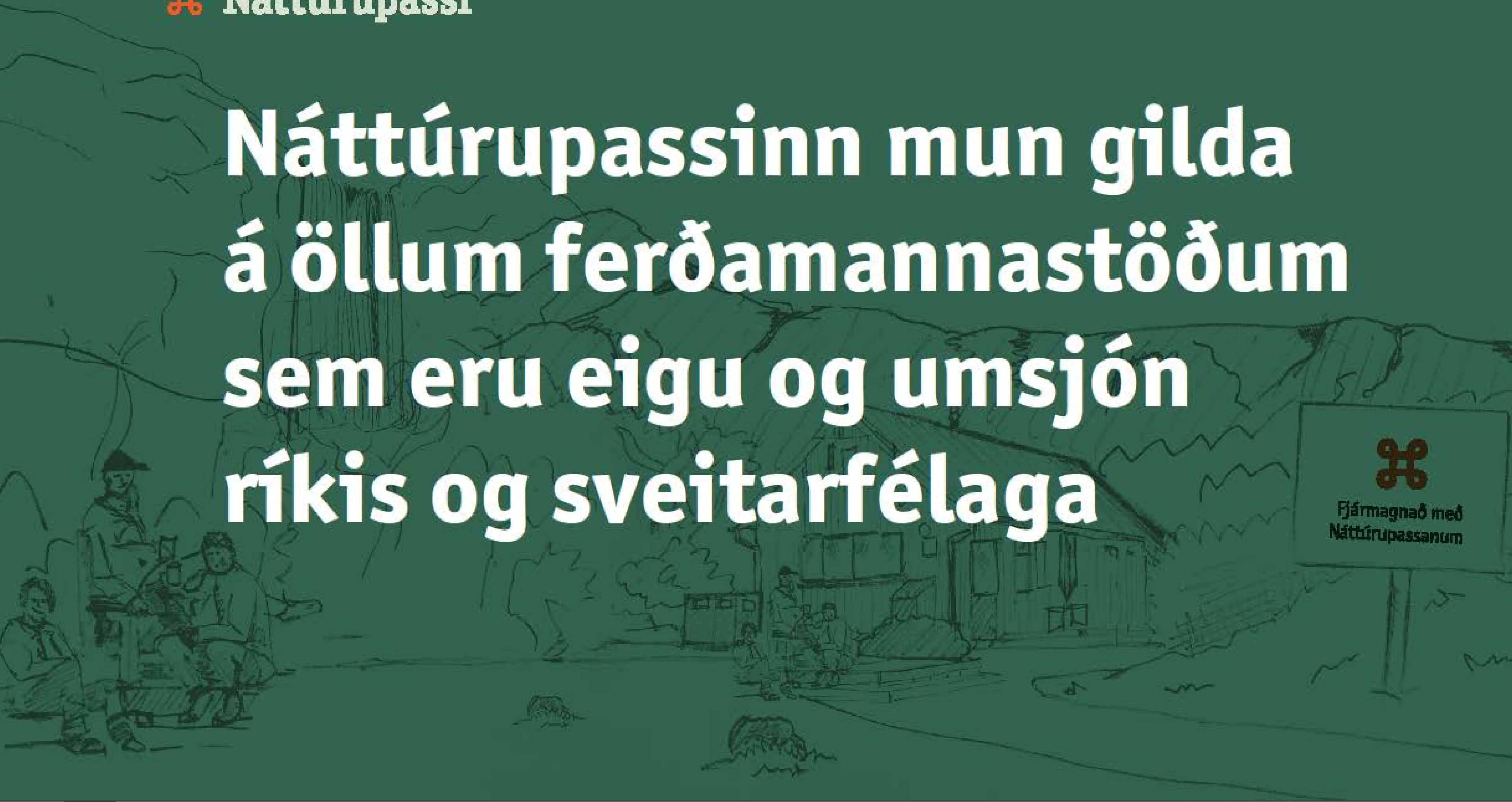

⌘ Náttúrupassi

Einkaaðilar geta sótt um aðild að Náttúrupassanum

Iðnaðar- og viðskiptaráðherra

⌘ Náttúrupassi

Ágóðinn mun nýtast til uppbyggingar og verndunar

⌘ Náttúrupassi

Umsýsla verður hjá Ferðamálastofu og Framkvæmdasjóði ferðamannastaða

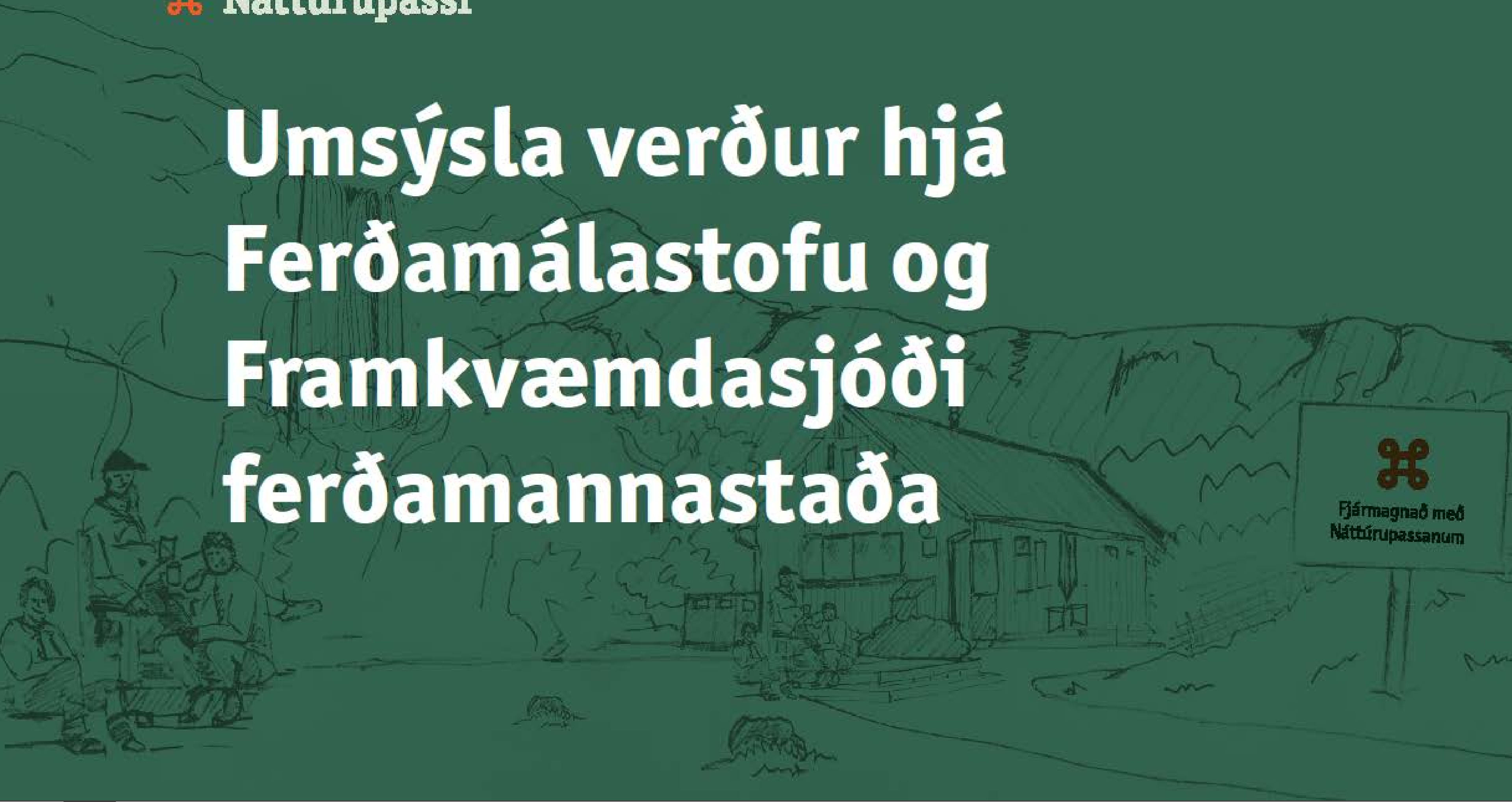

Iðnaðar- og viðskiptaráðherra

Iðnaðar- og viðskiptaráðherra

⌘ Náttúrupassi

Ferðafrelsið er óheft

Engir farartálmar

Engar girðingar

Engin gjaldhlið

Almannaréttur

Í lögum um náttúruvernd segir:

„Rekstraraðili náttúruverndarsvæðis getur enn fremur ákveðið sérstakt gjald fyrir aðgang að svæðinu ef spjöll hafa orðið af völdum ferðamanna eða hætta er á slíkum spjöllum og skal tekjum af því varið til eftirlits, lagfæringar og uppbyggingar svæðisins eða aðkomu að því."

Almannaréttur

Samskonar heimildir er að finna í lögum um Þjóðgarðinn á Þingvöllum, Vatnajökulsþjóðgarð og í lögum um skipan ferðamála. Fordæmi fyrir ákvæðum um gjaldtöku eru því sannarlega til staðar.

Eftirlit verður í höndum sérstakra „náttúruvarða“ á vegum Ferðamálastofu

Vöktun fer fram fjölsóttustu áfangastöðunum

Iðnaðar- og viðskiptaráðherra

⌘ Náttúrupassi

Eitt verð fyrir alla

1.500 kr.

Gildistími er 3 ár

Gildir fyrir 18 ára og eldri

⌘ Náttúrupassi

Áætlaðar tekjur fyrstu þrjú árin nema um 4,5 - 5,2 milljörðum kr. miðað við spá um fjölda ferðamanna

85 – 90% af tekjunum kæmu frá erlendum ferðamönnum

⌘ Náttúrupassi

Hvernig nýtum við fjármagnið?

Iðnaðar- og viðskiptaráðherra

Meirihluti tekna verður nýttur til upp--byggingar og viðhalds á innviðum ferðamannastaða

Um 7,5% fara til málefna sem tengjast öryggi ferðamanna
Að hámarki 3,5% fara í umsýslu Náttúrupassans

Dæmi um kostnað

Meðalstór göngubrú kostar um 10 milljónir

Útsýnispallur kostar um 10 milljónir

Eins kílómetra langur göngustígur kostar um 5 milljónir

Að stika 10 kílómetra gönguleið kostar um 2 milljónir

Þjónustuhús kostar um 15 milljónir

Salernishús kostar um 5 milljónir

⌘ Náttúrupassi

Verkefni sem Náttúrupassinn nær til

Verndun viðkvæmra svæða · Skipulag á ferðamannastöðum · Gerð göngustíga · **Stikun gönguleiða** · Öryggismerkingar · Gerð útsýnispalla · Gerð göngubrúa · Viðhald · **Upplýsingaskilti** · Endurbætur á húsakostum · **Bætt aðkoma** · Endurheimt votlendis · Bygging salernishúsa · Bygging þjónustuhúsa · **Fjölgun áningarstaða** · **Slysavarnir** · Bekkir og borð · Uppsetning járntrappa · Uppsetning handriða · **Útsýnisstaðir** · Endurhleðsla á vörðum · Gerð bílastæða · Uppsetning vegpresta · Ofaníburður göngustíga · **Varnir gegn utanvega akstri** · Stækkun rútustæða · Náttúruvernd

⌘ Náttúrupassi

Leysum bráðavanda

Styrkjum innviði

Tryggjum öryggi

Dreifum álagi

Iðnaðar- og
viðskiptaráðherra

Náttúrupassi

Til verndar íslenskri náttúru

Iðnaðar- og viðskiptaráðherra

… og þá nokkur orð um

stefnumótun

Mikilvægt að stjórnvöld í góðri samvinnu við atvinnugreinina móti stefnu og framtíðarsýn fyrir íslenska ferðaþjónustu.

Markmiðið er að byggja góðan grunn fyrir íslenska ferðaþjónustu og stuðla að samkeppnishæfni hennar á alþjóðlegum vettvangi til lengri tíma.

Mikilvægt að læra af öðrum þjóðum með tilliti til þess hvað hefur reynst vel og hvað ber að varast þegar hugað er að uppbyggingu greinarinnar.

LÆRDÓMUR - „benchmark“

SAMHLJÓMUR Í ÖLLUM SKÝRSLUNUM

Aukin verðmætasköpun og stýring í greininni

Virk stýring og verðmætasköpun

- verndun náttúru og aukin verðmætasköpun fari saman

Aukin framleiðni og virðisaukning

- stýring og endurskoðun á markhópi

Samhæfing stofnana og stoðkerfis

Einföldun og samhæfing stjórnkerfis og rekstrarumhverfis

Markviss uppbygging áfangastaða og innviða

Uppbygging núverandi og nýrra ferðamannastaða (dreifa álagi)

Aukin þekking/menntun, öryggi og gæði

Áhersla á aðgengi (samgöngur og tækni), menningu, ásýnd o.fl.

AÐFERÐAFRÆÐI VIÐ MÓTUN STEFNU

Fasi I: Greina stöðuna (okt. – mars)

- Afla gagna, rýna í skýrslur, meta, hlusta og læra af öðrum
- Öðlast raunverulegan skilning á stöðunni og tækifærum
- Skilgreina stöðuna, kortleggja tækifærin og rótargreina vandann

Fasi II: Samþætting greiningarvinnunnar (mars – maí)

- Kortleggja hugmyndir og kynna þær fyrir stýrihópi og öðrum sem málið varðar
- Setja saman fyrstu drög að tillögum um stefnu og framtíðarsýn

Fasi III: Stefna með áherslu á framkvæmdir (lok maí)

- Áhersla á fáar en markvissar framkvæmdir
- Hópur skilar í lok maí
- Þingsályktunartillaga lögð fram á haustþingi 2015

Tryggjum

… að náttúra Íslands og ferðaþjónustan blómstri hlið við hlið

… að sátt ríki milli samfélags og atvinnugreinar